

Jan II. kníže z Lichtenštejna. Mecenáš a donátor Slezského zemského muzea

Ilona Matejko-Peterka & kolektiv

Cílem knihy *Jan II. kníže z Lichtenštejna. Mecenáš a donátor Slezského zemského muzea*, která je zároveň zamýšlena jako katalog stejnojmenného výstavního projektu realizovaného Slezským zemským muzeem, je připomenout osobu knížete Jana II. v kontextu opavského muzejnictví a také prezentovat jím darované předměty, které jsou, či v předválečném období byly, součástí opavských muzejních sbírek. Část těchto artefaktů byla již uveřejněna v odborné literatuře, ale zatím nikdy komplexně v rámci jedné publikace. Uvedené donace také nebyly v tomto měřítku delší dobu prezentovány veřejnosti v podobě výstavy (naposledy v roce 1914).

Publikace je díky svému dvojjazyčnému provedení (čeština/němčina) adresována nejen českému čtenáři, ale širšímu okruhu zájemců. Skládá se ze tří částí označených písmeny A, B, C, v nichž jsou německojazyčné úseky barevně odlišeny. Část A, nesoucí titul *Lichtenštejnové v českém Slezsku. Historie rodu a svědectví heraldických památek*, si klade za cíl představit vybrané památky dochované na území bývalého knížectví opavského a krnovského jakožto hmotné připomínky lichtenštejnské vlády.

Sekce B, nazvaná *Jan II. z Lichtenštejna a Slezské zemské muzeum*, je věnována, jak již název napovídá, problematice vztahu lichtenštejnského knížete k opavskému muzeu. Tvoří ji tři kapitoly, z nichž první pojednává o určujícím vlivu Jana II. na vznik a rozvoj Slezského zemského muzea pro umění a průmysl (Schlesisches Landesmuseum für Kunst und Gewerbe), které pak od roku 1889 neslo název Muzeum císaře Františka Josefa pro umění a řemesla (Kaiser Franz Josef Museum für Kunst und Gewerbe). V rámci této kapitoly byla pozornost věnována jednak muzeem uspořádaným výstavám, zejména Lichtenštejnské pamětní výstavě konané v roce 1914, jednak zájmům jeho tehdejšího ředitele Edmunda Wilhelma Brauna (1870–1957) o lichtenštejnské památky nejen ve Slezsku. Druhý díl popisované sekce se zabývá tématem počátků archeologie v Muzeu císaře Františka Josefa, které v roce 1894 obdrželo souhlas k provádění archeologických výzkumů v lokalitách v okolí Krnova, a také tématem zásluh knížete Jana II. a knížecí administrativy v této oblasti. Závěrečná část prezentuje památky zobrazující ve své ikonografii Jana II., které se v současné době nacházejí ve sbírkách opavského muzea a jsou vzpomínkou nejen na osobu knížete a události z osobního života, ale rovněž na jeho rozsáhlou a velkorysou veřejnou činnost.

Poslední sekce knihy, označená písmenem C, nese název *Donace Jana II. ve světle sbírek Slezského zemského muzea* a je rozdělena do čtyř tematických bloků podle kategorií výtvarného umění. V katalogu jsou představeny a popsány dary, které kníže z Lichtenštejna věnoval do opavských muzejních sbírek a které dodnes tvoří podstatnou a hodnotnou součást kolekce Slezského zemského muzea. První blok, složený ze dvou podkapitol, nabízí setkání s řadou zajímavých lichtenštejnských donací z oblasti malby a rovněž seznamuje s historií muzejní obrazárny, která se začala vytvářet v roce 1896 a obsahovala reprezentativní díla převážně německých, rakouských a francouzských autorů. Druhý díl tvoří předměty darované Janem II. z okruhu sochařství, mezi nimiž se nacházejí pozoruhodná, převážně středověká díla německého, italského a tyrolského původu. Třetí část se zaměřuje na grafiku a poslední, čtvrtá, zahrnuje lichtenštejnské donace z oboru uměleckého řemesla (keramika, porcelán, sklo, nábytek, textil atd.).